

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2:50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 5.

V Ptujju v nedeljo dne 31. januarja 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Uzsok-prelaz zopet naš. — Naše zmage v Galiciji, v Karpatih in v Bukovini. — Na Srbskem nič novega. — Francoski in angleški napadi proti nemški armadi sijajno odbiti. — Nemški „Zeppelini“ nad Anglijo. — Velika pomorska bitka pri Helgolandu. — Rusi pripravljajo novo ofenzivo.

Kakor vsa poročila kažejo, so Rusi svojo ofenzivo proti Karpatom, Bukovini, vzhodni Galiciji in vzhodni Prusiji grozovito krvavo poplačali. Kajti povsod so bili tepeni in imeli so tako velikanske izgube, da jih ne bodejo tudi zadnje mlade rezerve popravile. Sicer se poroča, da nameravajo Rusi z novimi rezervami novo ofenzivo. Ali kakor vse kaže, se jim bode tudi ta ponesrečila in — azijska premoč se mora zdrobiti nad našo in nemško armado.

Istotako se je ponesrečila francoska ofenziva, okrepčana z angleškimi, belgijskimi in dirjaškimi močmi. Vse sovražnikove napade je nemška armada z nedoseženo hrabrostjo premagala in odbila. Poleg tega so nemški zrakovplovci prišli nad Anglijo. Tudi pomorska bitka pri Helgolandu je v kljub angleški premoči pokazala, da se nemška mornarica nikogar ne boji. Anglija, ki ima največ krivde nad to grozovito vojno, bode posledice vojne kmalu na lastnem truplu čutila. Zločinski Angleži so vedno druge narode v svoj lastni dobiček k prelivanju krvi prisiljevali. Ali zdaj bodejo enkrat morali tudi sami svoje umazane račune plačati.

V splošnem je prinesel zadnji teden celo vrsto lepih uspehov, ki nas bodejo gotovo zopet navduševali za nadaljni boj. Vojaki v vojni so hrabri, so sami junaki, — bodimo torej tudi tisti, ki ostanemo doma, pogumni in hrabri. Z združenimi močmi in z božjo pomočjo bomo gotovo končno zmago dosegli!

* * *

Naša zmaga v južni Bukovini.

„Pesti Naplo“ poroča: Naša zmaga nad ruskimi četami pri Jakobenu je ustavila sovražnikovo ofenzivo v južni Bukovini. Sovražna

ofenziva je že takrat dobila udarec, ko so Rusi prišli v bližino gorskih hrbov prelaza Radne. Tukaj ni samo zaustavila njihovo prodiranje naravna meja, ampak tudi naše izborne postojanke. Na to Rusi najbrže niso računali in so očitno mislili, da bodo naleteli na večje čete šele v srcu Sedmograške.

V torek popoldne so predirali Rusi iz Kirlibabe proti Lajosfalvi. Najprej so šli donski kozaki, ki so bili pozdravljeni iz naših postojank s strašnim topniškim ognjem. Več ur trajajoči topniški boj se je končal z našo zmago. Rusi niso bili samo prisiljeni umakniti se nazaj, ampak so pričele prodirati tudi naše čete pod varstvom topniškega ognja. Prvi uspeh naše ofenzive je bil zavarovanje obrežja Zlate Bistrice. Naše topništvo se je pomaknilo na višine in od tam se je pričelo obstreljevanje, ki je pospešilo osvojitve Jakobenu. Ta bitka v južni Bukovini je trajala v sredo cel dan. Naše čete so večkrat naskočile sovražne strelske jarke, nakar se je posrečilo z velikim junaštvom razbiti sovražno središče. Z zelo občutnimi izgubami so se morali hitro umakniti nazaj. V četrtek so naše čete pričele zopet z ofenzivo; tudi v teh bojih so bile izgube Rusov zelo velike. Številni vjetniki, mnogo municije in živeža je prišlo v naše roke. Od vjetnikov so večina Čerkezi in besarabski konjeniki 31. in 34. polka.

Vojno avstrijsko poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 26. januarja. Uradno se danes razglša:

Splošni položaj se ni spremenil.

V topovskem boju, ki je včeraj ob obeh straneh Visle močnejše nego zadnje dni vladal, učinkovala je naša težka artiljerija zahodno Tarnowa uspešno. Park vozov nasprotnika se je razpršilo, več sovražnih kompanij pri Zglobim južno-zahodno Tarnova, se je pre-

podilo. Artiljerijski ogenj trajal je pri neki skupini ob Nidi skozi celo noč do jutra in se je ob začetku dneva ponovil prav močno.

V Karpatih se je borilo tudi včeraj.

V zgornji Ungdolini, v dolinah Latorcze in Nagy-Aga moral je sovražnik po raznih opetovano od njega poskušanih ali brezuspešnih protinapadih, ki so ga stali veliko žrtev, neko važno visočino izprazniti.

V Bukovini ni bilo nobenih bojov.

Na južnem bojišču vlada mir.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Beg v Bukovini premaganih Rusov.

Ruski armadni deli, ki so bili v Bukovini pri Kirlibabi od naših vojakov premagani, so glasom zasebnih sporočil zbežali v Lucino in Moldavo. Naši vojaki zasledujejo sovražnika v smeri proti Radautzu.

Kako zlahka se dajo Rusi vjeti

nam priča sledeči zanimivi dogodek, ki ga poroča g. vojni kurat Leop. Turšič: Bilo je ob reki Ropa. V nočni tmimi, ko nismo videli niti ped pred seboj, se je zgodilo, da smo obvezovališče postavili preblizu fronte, komaj par sto korakov od reke. Že ob prvem jutranjem svitu smo videli, da tu ne bomo imeli dolgo obstanka s svojim obvezovališčem, kajti sovražne krogle so krog hiše, v kateri smo bili, brenčale kakor čebele. V resnici smo se bali zase in za ranjence, ki so jih prinašali. Naenkrat zagledamo skozi okno majhno patroljo, ki ob najhujšem svinčenem dežju žene z nasproti ležečega griča nekaj nad sto vjetih Rusov. Kmalu se prikaže druga patrolja, ki jih žene tudi nad sto. Sovražnik je menda nalašč streljal tudi v svoje strahopetce, zakaj tekli so proti naši hiši v polnem diru, da

bi dobili zavetje. Tudi mi smo bili prisiljeni, da smo izpraznili hišo in jo zavili v jugozahodno se vijočo kotlino, do bi si izbrali za obvezovališče drugo, bolj primerno hišo. A v bližini ni bilo nobene. Sovražnik nas je moral zapaziti in kot bi trenil so se začele vsipati za nami, granate in šrapneli, ki so eksplodirali vedno v neposredni bližini. Zavili smo jo ob potoku dobro kriti navkreber v sosednjo vas. Naenkrat pridrvi nasproti upehan kmet. Komaj lovi sapo. „Gospodje, ne v to vas! Glejte, v onile hiši je ruska patrolja. Nisem mogel drugače, kakor da vam hitim povedat.“ — Kaj storiti? V tej vasi sovražna patrolja, v drugo stran v višine pa siplje sovražnik svoj ogenj. Gospod polkovnik zdravnik se nasmeje: „Veste kaj? Oglejmo si od bližje rusko patroljo! Morda jo še vjamemo.“ Pogumno jo zavijemo proti hiši, ki nam jo je pokazal kmet. Zdravnik vihti v roki zastavo rdečega križa. Pred hišo stoji ruski vojak na straži z nabito puško. Ko pride zdravnik do njega, vojak junaško salutira in ne da bi mu kdo kaj ukazal, odloži puško. Neovirano grem v hišo. V hiši najdemo še štiri druge. Glasi se povelje: „Odložite orožje! Od tega trenutka ste naši vjetniki!“ — Ubogali so nas brez ugovora in še dobro se jim je zdelo, da pridejo v naše vjetništvo. To se jim je videlo na obrazu, kajti veselo so se smejali in se nam zahvaljevali, ko smo jim ponudili cigaret. Po kratkem oddihu so odšli z nami in nam še iz hvaležnosti pokazali varno pot v bližnjo vas, v kateri ni bilo nobenega Rusa več. O svoji armadi so nam pripovedovali jako značilne stvari. „Da nas ni toliko in da ne dobivamo vedno novih rezerv, bi bili že davno premagani in pomandrani. Vselej, kadar nastopi vaša artiljerija s polnim ognjem, nas obide nepopisen strah, ker strelja izborno. Še veliko boljše je infanterija. Malo vas je, a vsled vaše hrabrosti imamo vsak dan velike izgube. Na stotine nas ob vsakem spopadu zajamete. Veliko se jih vda kar prostovoljno, pa bi se jih še veliko več, da ni oficirjev, ki nas dostikrat s silo tirajo v boj. Živeža imamo malo in še ta je slab. Le pogledajte naš kruh! Oves in slama je zmleta vanj. Nemogoče je, da bi tako slabo preživljena armada imela uspehe. Število ne odločuje, ker je od dne do dne manjše. V Karpatih ste nam posebno dajali. Bežali smo noč in dan, a noč in dan ste bili tudi za nami. Nikjer nismo mogli dobiti obstanka, dasi se naša brigada imenuje „železna“. Sledili ste nam na korak. No, hvala Bogu, da ste nas vjeli, je vsaj konec našega trpljenja.“

V vojnem vrvenju.

Urednik „Figara“, Charles Tardieux, ki se je vojskoval kot desetnik in je bil nevarno ranjen, opisuje neki francoski napad tako-le:

Stojimo v bojnem metežu. Prvič smo v boju. Nekoliko se razburjamo, obotavljamo in ne vemo, kaj da se še vse pripeti. Krogle, ki švigajo neopažene pod listnato streho, spletajo okoli nas mrežo, ki se vedno para in obnavlja; v njo se slepo zaletimo s sklonjeno glavo, prav kakor ribe. Strašne so strojne puške, strojne kose! Če bi šli nazaj, čuval bi nas nekoliko telečnjak. Ne, povelje zahteva, krogla se zoperstavi, če te tudi preluknjajo, kakor igla platno, prsi, čelo, oči; vse, kar lahko slučaj zemlje kakor kašo drobno. Zavidam rinocera in krokodila.

Nikdar kakor takrat nisem čutil, kje da sem lahko ranjen. Hitro telečnjak na brbet. Zaveš dolžnosti me prešinja skupno z nevarnostjo. Poizkušam, da ne mislim na boj. Slutim, da sem za delec živega, korakajočega zidu soodgovoren. Gledam tovariše. Pokonci ne stoji nihče. Podolgoma leže vsi v travi. Kar poskoči pobočnik kvišku! Bled je, obraz spačen, iskre se mu oči, zakliče: „Ne streljajte več! Naprej! Sklonjeni skočimo naprej skozi goščavo! „Stoj!“ — Vse se vrže na tla.

Poleg mene se plazi neki ranjenec stokajoč iz bojne črte. Njegova kri rdeči travo. V gostem drevju razločim komaj 10 mož. Kakor črvi se plazijo po zemlji. Še enkrat poskočimo. V črti smo. Nabijamo iz navade topo puške. Veliko jih

je, ki se več ne premaknejo. Reveži... Koliko časa ostanemo v ognju? Končno zadoni glasno stotnikovo povelje: „Naprej!“ — „Udarimo!“ pravi moj sosed. Sloni se za mal grm. Bojimo se. Grmovje je tako gosto, da ne vidimo deset metrov daleč. Lahko zadenemo nenadoma na skritega sovražnika. Ni mogoče, da vzdržimo. Neznosno je, kar čutimo. Dvignem se. Truden sem in razjarjen, ker se moram tako plaziti. Se li ne konča gozd? Moramo li pasti naravnost Nemcem v roke?

Tek, tek, tek, tek... Zopet strojne puške. Naj se izdivja vihar. Kakšna toča! Dvigni glavo, mrtev padeš. Kje se nahaja moja četica? Nobenega človeka ne poznam več. Puška me žge v roki. Če bi zdaj prišli! Komaj 80 metrov nas loči še od njih. Povelje: „Nasadite bajonete!“ Roka noče več ubogati. Mirno, mirno, desetnik! Kri divja v sencih, vroče mi je, grlo suho, komaj požiram. Krogle zadevajo drevje; strašno divjajo. Strelske čete tvorijo vedno gostejšo mrežo okoli nas. Če vstaneš, se ti zdi, kakor da se potapljaš v kovinski potok. Granate drve proti nam kakor železniški stroji, kadar šumi para iz njih. Se li Nemci ne bodo naveličali streljati! Ni mogoče, da v tem šandru razumeš kako povelje. Plazim se in streljam, ker vidim, da tako delajo tudi tisti, ki se nahajajo poleg mene. V valoviti črti, ki se vali sem in tja, napredujemo podobno valu, ki se odbija ob nevidnih ovirah. Stokamo, kolnemo in tožimo, ko se plazimo čez že mrzla trupla svojcev. „Naprej!“ Zopet naskočimo. Zadnjič Duši nas strah, mrzlica, nepotrpežljivost, da že končamo in da kaj vidimo. Tek, tek, tek, tek, tek, tek, tek! Vržemo se na tla. A dovolj je takih, ki padejo, ne da podlože roki, in zapaščajo vrzeli. Končno, svita se. 40 metrov pred nami se razprostirajo nemški strelski jarki, razsvetlujejo jih svetli bajoneti in neprestani ogenj. Kako pridemo v jarek?

Čutimo, kako obstoji naše premikanje. Negotovi se umikamo, niti ne mislimo več, da streljamo. Naši kriče: Žrne ograje! Nekaj naših se je že vjelo v strašni zapreki. Nič več ne vstanejo. Preluknjale so jih krogle. So li padli vsi voditelji? Z vseh strani kriče: „Nazaj! Nazaj!“ V 30 sekundah preletimo 200 metrov. Prej smo za to rabili 20 minut, celo večnost med točo strojnih pušk. Nazaj v strelske jarke, kjer leže vsi ranjeni in mrtvi tovariši poleg proč vrženih stvari. Bledi, razburjeni in zdivjani v onemogli jezi streljamo, streljamo v gozd, dokler ne pridirja poveljnik, razglav je, od zadnje čete in kriči: „Prenehajte; ne streljajte več!“

Položaj v Przemyslu.

K.-B. D u n a j, 24. januarja Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Peterburška brzjavna agentura objavlja dementiju podobno izjavo glede na podatke našega uradnega komunikaja 8. januarja, ki predvsem beleži, da se

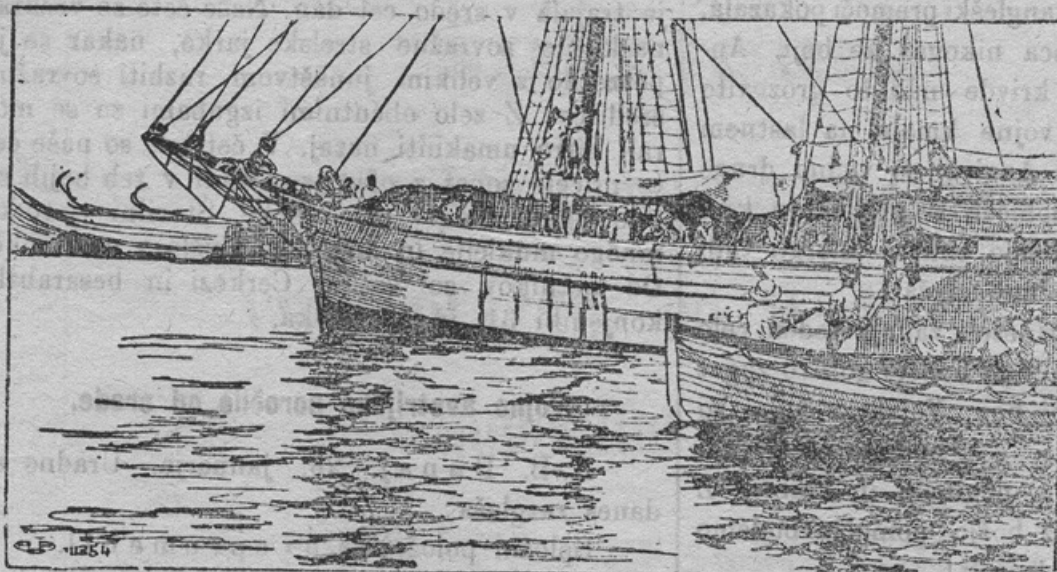
napada trdnjava Przemysl brezuspešno in da so se uprle oblegovalne čete. Dementiju je pristavljena opazka, da je bilo pred Przemyslom dozdej vjetih le 60 mož. Ta izjava je brez podlage in ni utemeljena. Uradni komunike 6. januarja ni niti govoril o Przemyslu. Naše oficijelne objave meseca decembra in januarja so omenile sploh v decembru in v januarju le dvakrat trdnjavo, in sicer se je enkrat beležilo vojno pravo kršeše dejstvo, da se poslužujejo ruski oddelki avstro-ogrskih uniform in ob izpodbijanju ruskega časnikarskega poročila, da je odposlala trdnjava Przemysl 10. decembra parlamentarja k sovražniku. Zdi se, kakor da namerava kaka šumna objava peterburške brzjavne agenture vzbuditi med svetom vero, da bi bili Rusi pri Przemyslu dozdej izgubili le 60 vjetnikov, zelo smešen podatek, ki se mora vsaj 20 krat pomnožiti, da bo le približno točen.

Kako so dragonci 5. polka zasedli Novi Sandec.

O tem poroču poveljnik prve dragonske patrolje, ki je dospela v mesto, to-le:

12. decembra 1914 ob 11. uri dopoldne mi je dal general N., poveljnik pehotne brigade, povelje, da s petimi jezdecimi odjezdimo proti Novemu Sandecu in poizvem, ali je mesto že prosto sovražnika, ali sta v poštev prihajajoča državni in železniški most porušena in v katero smer se je sovražnik obrnil. Povelje me je zelo razveselilo, ker mi je bilo dokaz, da višji zapajo v mojo sposobnost. Ponovil sem povelje in javil, da odjezdimo. Da bi povelje kar najhitreje izvršil, sem s svojimi ljudmi jezdil v ostrem diru po cesti proti Novemu Sandecu. V nekem predkrajju, 2 km pred Novim Sandecom, smo se ustavili in začeli poizvedovati. S pomočjo Goerzevega binokla sem natančno videl iz mesta odhajajočega sovražnika. Bile so dolge kolone. Nato smo hitro odjezdili proti Novemu Sandecu. Ob vhodu je že čakala krajevna policija z belimi trakovi na rokavih. Na trakovih je bil napis: „Kontrola.“ Viharno so nas pozdravili. Redar, ki je znal nemško, me je svaril, naj s svojim malim oddelkom ne hodim v mesto, kjer se mude še močni ruski oddelki. Zvedel sem, da imajo Rusi vzhodni mestni most močno zaseden in da je na kolodvoru 80 mož močna straža. Vse to sem kot prvo naznanilo pismeno javil generalu. Nato sem nemudoma odposlal v mesto več civilnih oseb in policajev, da izvedo podrobnosti. Medtem smo si poiskali varno kritje. Kmalu nato zaslišim šest močnih strelcev. Rusi so razstrelili železniški most. To je javil tudi sel, ki se je vrnil v brzem teku. Povedal mi je tudi, da v notranjem mestu pač ni več Rusov, da sta pa omenjeni lesni most in pa kolodvor še vedno zasedena. Medtem je dospela druga dragonska patrolja in tedaj smo pod mojim vodstvom in s karabincem v roki v ostrem diru odjezdili v mesto, in sicer v smeri proti lesenemu mostu. Na 800 korakov oddaljenosti so nas zapazile sovražne straže in takoj otvorile

Druga „Emden.“

Die zweite „Emden.“

bojni parnik odpeljal, vzeli so ti Nemci neki mali angleški trgovinski parnik, s katerim zdaj vkljub angleške jeze delo bivše „Emden“ nadaljujejo. Čast vrlim tem mornarjem, ki žrtvujejo

vse za svojo domovino. Naša slika kaže novo „Emden“ v nekem pristanu v Sumahi, kjer si je moštvo preskrbelo potrebnih življenskih sredstev in oblačil.

Kakor smo ope-
tovano poročali, je
nemški bojni parnik
„Emden“ angleški
trgovini s svojimi
junaškimi čini veli-
kansko škodo pri-
zadel. Končno je bil
napaden od angleške
premoči pri Koks-
otkih in je našel
tako svoj slavni
konec, 48 mož nem-
škega parnika, ki
se jih je nahajalo
takrat na suhem,
zamoglo se je rešiti.
Ko se je sovražni

ogenj. V skoku smo planili proti tem stražam in streljali. Sovražni vojaki so nato zbežali. Mi pa za njimi. Ko so Rusi čutili, da smo jim za petami, so pometali puške proč, padli na kolena in nas prosili, da jim pustimo življenje. Tako smo vjeli 17 mož s četovodjem. Z vjetniki na sredi smo ponosno jezdili nazaj v mesto. Prebivalci so nas čakali v solzah in nas sprejeli z radostnim vsklikanjem. Čuli so se viharni klici: Živio Avstrija! Naše vojake so obsuli s cvetlicami. Občinstvo nas je popolnoma obkolilo. Vse se je glasno veselilo, da je mesto po treh tednih zopet osvobojeno sovražnika. Na mestnem stolpu so takoj izobesili avstro-ogrsko zastavo. Stotine rok nam je podajalo darove vseh vrst: cigarete, kruh, čokolado in pijače. Vsklikanje ljudstva in gnječa je bila tolika, da so se konji vspenjali.

Toda misliti smo morali na to, da povelje popolnoma izvršimo. S težavo smo prišli iz gnječe. Sedaj je bilo treba dospeti do državnega mosta. Most je bil razstreljen, toda po zaslugi njegove izvrstne konstrukcije ne toliko, da bi bil neraben; pehotne čete so mogle še prav lahko čezenj. Železniški most so bile naše čete še o priliki prvega obleganja razstrelile. Po kratki ježi v severni smeri sem mogel odposlati naznamilo o postojankah sovražne artiljerije 2 km pred mestom. Topovi so bili dobro zavarovani.

Kmalu nato so prikorakale naše čete — 17. in 7. pešpolk. Sprejelo jih je mestno zastopstvo in tisočglava množica. Župan je imel navdušen nagovor na generala, v katerem je izrazil veliko veselje mesta in prebivalstva, da so zopet prišle naše čete. V hipu je bilo mesto okrašeno z zastavami in zvečer so po tritedenski temi zopet zažarele električne luči. Po vseh ulicah je bilo videti veselo vrvenje in same radostne obraze. Vse je bilo veselo razpoloženo, vsak je po tritedenskem trdem ruskem gospodarstvu dal prosto duška svoji radosti.

Zgodaj zjutraj naslednjega dne smo bili zopet odrinili, dragonci na čelu. Polni veselega poguma smo ju ubirali za bežečim sovražnikom.

Položaj na severno-vzhodnem bojišču.

„Pester Lloyd“ piše: Na severno-vzhodnem bojišču se dogodki vedno bolj in bolj pripravljajo k spremembi. Rusi menda na obeh krilih svoje ofenzivno delovanje samo zato vzdržujejo, da bi s tem svojo slabo situacijo prekrili. Kati z velikimi žrtvami izvršeni posamezni napadi in protinapadi v Karpatih kakor tudi severno Visle, ter na vzhodnem Pruskem se izjalovijo vedno na pomanjkanju gotovega cilja in potrebne moči. Nemško in avstro-ogrsko vojaštvo pritiskajo en mesec sem nevzdržljivo proti ruskemu centru pri Varšavi. Zato poskušajo Rusi na krilih najti slaba mesta ter brezuspešno doseči pojasnilo o najbližjih ciljeh našega armadnega vodstva. Včeraj poročalo je nemško vrhovno armadno vodstvo zmagovite boje na severnem krilu pri Gumbinnen. Pa tudi prihajajo zmagovita poročila fml. Höferja, glasom katerih so Rusi v Ung dolini in Latorczadolini ter onkraj Karpat kri Rafajlovu težke poraze doživeli. Nič ne označuje bolj izginivšo napadalno veselje Rusov nego visoko število vjetnikov, ki jih naši napravijo. Na tem kraju Karpat stojijo le še odlomki ruske milijonske armade; in ti ležijo v globokih dolinah, obdanih od s snegom pokritih visočin kot žrtve brezuspešnega načrta, kakor da bi bili vtelesenje ruske nezmožnosti. Ruski poskusi se na vseh linijah izjalovijo. Svoje nazadovanje bodejo Rusi zopet kmalu pričeli.

Nemško uradno poročilo od srede.

K. B. Berlin, 26. januarja (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se danes uradno poroča: **Zahodno bojišče.** Sovražnik vzel je včeraj, kakor navadno, Middelkerke in Westende-Bad pod artiljerijski ogenj. Večje število prebivalcev bilo je v tem ognju ubito ali ranjeno, med njimi tudi domači župan. Naše včerajšnje izgube so bile čisto male. Na obeh straneh kanala od La Bassè so naši vojaki postojanke Angležev napadli. Napad severno kanala med Givenchy in kanalom vsled močnega flankiranja ni dovedel do

tega, da bi se sovražne postojanke zavzele. Pač pa je imel nemški napad Badencev južno kanala polni uspeh. Tukaj smo angleške postojanke v frontni razširjavi 1100 metrov z naskokom zavzeli, dve močni postojanki pridobili, 3 oficirje in 110 mož vjeli ter zaplenili 1 top in 3 strojne puške.

Angleži so zaman poskušali, da bi od nas tukaj v lastne namene prezidane postojanke nazaj pridobili. Bili so s težkimi izgubami odbiti. Naše izgube so razmeroma majhne.

Na visočinah Craonne, južno-vzhodno Laona, vršili so se za naše vojake uspešni boji.

V južnem delu Vogez smo zavrnili vse napade Francozov. Čez 50 vjetnikov padlo je v naše roke.

Zahodno bojišče. Severno-vzhodno Gumbinnen so Rusi postojanke naše kavalerije brezuspešno napadli.

Na ostali fronti na vzhodnem Pruskem vršili so se tudi artiljerijski boji.

Manjši boji pri Wloclawku bili so za nas uspešni.

Na Poljskem zahodno Visle in vzhodno Pilice se ni zgodilo ničesar pomembnega.

Najvišje armadno vodstvo.

Pomorska bitka v Severnem morju. Ena nemška in ena angleška ladja potopljena.

K. B. Berlin, 25. januarja. Uradno se poroča: Včeraj dopoldne je prišlo v Severnem morju do bitke med našimi oklopnimi križaricami „Seidlitz“, „Derfflinger“, „Moltke“ in „Blücher“, katere so spremljale štiri male križarice in dve flotilji torpednih čolnov, in med angleškimi bojnimi silami, ki so bile šteje 5 bojnih ladij, več malih križaric in 26 torpednih rušilcev. Sovražnik je po treh urah 70 morskih milj severozahodno od Helgolanda prekinil boj in se umaknil. Po dosedanjih poročilih se je na angleški strani potopila ena bojna ladja, od naših ladij pa „Blücher“. Vse druge nemške bojne sile so se vrstile v luke.

* * *

Velike križarke:

„Seidlitz“: 200 m dolga, 25.000 ton, 100 000 konjskih sil, 30 milj na uro brzine, 10 28-cm topov, 12 15 cm topov, 12 malih topov; posadke 1108 mož.

„Moltke“: 186 m dolga, 22.600 ton, 85.000 konjskih sil, 28 milj na uro, topov iste vrste kot „Seidlitz“, posadke 1013 mož.

„Blücher“: 161 m dolga, 15.800 ton, 32.000 milj na uro, 12 21-cm topov, 8 15-cm topov, 16 malih topov, posadke 887 mož.

„Derfflinger“ še nima natančnih po-

datkov, bo vsaj iste vrste kot „Seidlitz“ in je opremljena z 8 35-cm topovi in 12 15-cm topovi.

Nemški letalci na Francoskem.

K. B. Pariz, 25. januarja. Neki nemški „Golob“ je 20. januarja letel čez Reims, pa se je vsled obstreljevanja francoske artiljerije moral vrniti. Neki drugi nemški „Golob“, ki je letel v smeri proti Parizu, je bil zasledovan od francoskih letalcev, pa je zopet srečno dosegel nemško črto.

Po železnici iz mesta Lille do Lodza.

K. B. Berlin, 25. januarja. Wolffov urad poroča: Od 23. januarja je osebni promet med Ostrowo in Lodzem zopet odprt, tako da se po nemških železnicah lahko pelje od Lodza na Ruskem do mesta Lille na Francoskem.

Nemške izgube in sovražnikove.

K. B. Berlin, 14. januarja. „Berliner Tagblatt“ poroča: Nasproti v sovražnikovem časopisu stoječih trditvah, da je Nemčija v tej vojni na mrtvih, ranjenih in vjetih izgubila 1.200 000 mož, se poroča od zanesljive strani, da nemške skupne izgube na mrtvih, ranjenih in izgubljenih komaj dosegajo število na Nemškem zaprtih francoskih, ruskih, angleških in belgijskih vojnih vjetnikov. Tudi se ne sme pozabiti, da se je mnogo tisoč lahoranjenih že zopet k fronti vrnilo. Naši sovražniki so izgubili torej več vojnih vjetnikov nego znašajo vse naše izgube; zato smemo pač brez skrbi v bodočnost gledati!

Angleška trgovska barka se potopila.

K. B. Amsterdam, 26. januarja. „Nieuwes van den Dag“ poročajo iz Londona: Angleško admiralstvo je dalo včeraj na znanje, da se je oboroženi trgovinski parnik „Viknor“, ki se ga pogreša že par dni, z oficirji in moštvo potopil. Nekaj mrličev in ostankov parnika izvrglo je valovje ob irskem obrežju. Sumniči se, da se je ta angleški parnik pri zadodjem viharju ali pa vsled neke nemške mine potopil.

Avstrijsko vojno poročilo od četrtka.

K. B. Dunaj, 27. januarja. Uradno se danes razglša:

V zgornji Ung dolini smo včeraj sovražnika iz njegovih postojank ob obmejnih visočinah na obeh straneh Uzsok prelaza vrgli.

Eden najvažnejših Karpatnih prelazov, za katerega se je tekom vojne že opetovano hudo

Kdo je močnejši?

Prinašamo zopet enkrat šaljivo sliko, ki bode cenjene čitatelje gotovo zanimala. Kakor znano, dosegli so naši hrabri nemški zavezanci v veliki bitki pri Soissonsu lepo zmago. Zanimivo pa je, da so Francozi že pred začetkom te bitke kričali na vse pretege, da bodejo Nemce grozovito premagali. Na to se ozira ravno naša šaljiva slika. Monsieur Jean (to je Francoz), katerega je Nemec ob tla vrgel, kriči namreč jokavo: „To ne velja! Saj sem vendar naznanil, da bodem jaz tebe vrgel!“ ...

Ali si že

Štajerca'

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Die Niederlage.

„Monsieur Jean: „Das gilt nicht! Ich habe doch angezeigt, daß ich dich werfen will!“

borilo in ki je bil od 1. januarja sem od Rusov zaseden, ki je bil posebno močno utrjen in po raznih zaporednih dobrih postojankah strastno branjen, pride s tem po tridnevni borbi zopet v našo last.

Severno-zahodno Uzsock-prelaza kakor tudi v dolini Latorcze in Nagy-Aga trajajo boji še naprej.

Na zahodnem Gališkem in na Poljskem zaradi snežnega viharja le zmerni artilerijski boj.

Namestnik šefa generalštaba
pl. Höfer, fml.

Bolni napljinčih Sanatorij
Aflenz
Hofacker (830) Štajersko, Prospekt

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerc“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zaostali, naj jo blagovolijo vposlati!

Vsi na delo za naš list!

Moškemu prebivalstvu mesta Ptuj in okolice!

Resnost sedanjega časa je vse kroge prebivalstva ožje združila. Svesti smo si, da bijemo hud boj proti mnogim in mogočnim sovražnikom in da je vsled tega dolžnost vsacega posameznika, pomagati s svojimi najboljšimi močmi, da dosežemo zmago.

Vso ljudstvo prinaša velike žrtve. Ženske, moški, celo otroci so polni visoke patrijotične požrtvovalnosti. Vsi hrepenijo pomagati za blagor naše vroče ljubljene domovine, naj si bode potem z orožjem v močni roki, s pomočjo za naše na bojišču ranjene vojake, s pismenim in drugim delom za vojaške ali politične oblasti ali drugim.

Splošno, krasno navdušenje nadahnalo je avstrijsko ljudstvo.

Možje in mladeniči! Kdor od Vas ne more sodelovati na bojišču ramo ob rami z našimi junaškimi brati, ta naj se oglasi k mladinski in meščanski bramb, ki bode imela kmalu visoko nalogo, ugoditi vsem onim dolžnostim, ki jih izpolnujejo v mirovnem času pridni naši vojaki. Nikdo naj ne zamudi te ugodne prilike, da se

Glad

sicer boli, ali vendar oboli mnogo več ljudi vsled jedil nego vsled lakote. Prebavni aparat izvršiti ima nepretrgano veliko delo; tako pač ni čudež, ako se pojavljajo semtertja bolezni. Priporoča se vsled tega v podporo prebave zoper

temeljito izvežba v streljanju, kajti vsakdo zamore imeti od tega izvežbanja le dobiček. Vsakdo bode čutil zadoščenje, da mu je privoščeno, varovati interese domovine čeprav le na lastni grudi.

Vsakdo naj se torej oglasi, naj si bode kateregakoli stanu ali katerekoli starosti.

Kdor pa se čuti preslabotnega, da bi sam služil svoji domovini, ta naj pošlje vsaj svoje sinove, nastavljenca ali učence. Vsakdo, ki je 17. leto starosti dosegel, nam je dobro došel! Nikomur ne bode ta vstop škodoval, kajti praktične vaje se bodejo vršile le ob nedeljah in praznikih, teoretične pa le zvečer. Nikdo ne bode denarnih žrtev prinašal, kajti vse troške za izdatke oblačila, oboroženja in tudi plačilo od K 1:50 do K 2— na dan po šarži, nosi vodstvo brambe.

Dobiček za vsacega posameznika, ki vstopi med mlade strelce je velik; kajti njegovo izvežbanje mu bode tudi pozneje pri vojaki mnogo koristilo!

Naznanila k vstopu sprejema vsak dan g. predstojnik mestnega urada Leopold Girtler ob uradnih urah v mestni hiši.

Za brambeno vodstvo:

Predstojnik mestnega urada:
Leopold Girtler.

Direktor šparkase:
Hans Kasper.

Nemški letalni stroji nad Anglijo.

Peročali smo oziroma poročamo še danes o uspešnem napadu nemških letalnih strojev in „Zeppelinov“ na angleško ozemlje. V Angliji so se že davno pred takim napadom bali in zdaj

Zum ersten Luftangriff auf die englische Küste

je v resnici prišel. Nemški letalni stroji napadli so več angleških oboroženih mest in napravili ogromno škodo ter povzročili velikanski strah. Opozarjamo na naša tozadevna poročila; obenem pa prinašamo mali zemljevid o prizadeti angleški obali.

Poziv!

Na prebivalstvo dežele Štajerske!

Od vseh strani nam žugajc sovražniki, da bi z ognjem in mečem upostošili deželo naših

težave želodca, pečenja (Sodbrennen), počasnosti črevesja, trdem trupu in drugim prebavnim težavam imeti vedno v hiši Fellerjeve Rhabarbara kroglice z. zn. „Elza kroglice“. Te pospešujejo tek, prebavo, odpravijo krč, urejujejo cdvajanje, odpravljajo riganje, bluvanje, slabost, napenjanje, bolečine v trupu in se jih jemlje

starišev ter uničili in zatrli naših očetov šego in navade.

S polnim sovraštvom so uprte njihove oči v našo moč in silo in prežijo, da bi opazile kako pomanjkljivost.

Sedaj mislijo, da so našli kako pripravno sredstvo: Po vseh morjih krožijo njihove ladje, da bi nam zaprle ulaz, da bi s tem oslabili našo moč in omrtvili naše roke.

Toda mi hočemo njihov sramoten račun temeljito prekrizati! Mi hočemo vztrajati, naj velja kar hoče! Naša dežela ima neizčrpeljive moči, ako jih mi razumemo pravilno in gospodarstveno izrabiti!

V ta namen je potreba pravočasno varčevati; pred vsem z najvažnejšimi živili, s pšenično in rženo moko. Iz tega vzroka je predpisano, da se tem mokam primešajo nadomestila in zlasti se mora tudi kruh pripravljati s takimi primesmi.

Prebivalci dežele!

Varčujte s svojimi zalogami, tudi tedaj, ako zadoščajo Vašim potrebam; vsako prihranjeno zrno lahko dobro uporabite! Domovini pa storite s tem velike usluge!

Uživajte dober, redilen črn kruh! Omejujte se v vživanju belega razkošnega peciva, ki malo redi, pa zahteva nerazmerno mnogo moke! Vporablajte za domačo potrebo koruzno, ječmenovo in krompirjevo moko ter krompir in fižol, kjer je le mogoče!

Pomislite, da vi s tem storite domoljubno delo! Gre vendar za to, da se zasigura prebivalstvu, pred vsem pa našim hrabrim vojakom neobhodno potreben kruh in živež tudi za poznejši čas!

Vsaka trohica moke, ki jo tako prihranite, pride pozneje na dobro Vam in Vašim pridnim vojakom!

Ne odlašajte, kajti vsak zamujen dan pomeni nenadomestljivo škodo!

Gospodinje!

Vaša naloga je pred vsem, da varčujete z živili! Štedite torej pred vsem z moko, mesom in mastjo! Vporablajte povsod, kjer je le mogoče, že sedaj nadomestila za moko! Uredite na Vaš jedilni listek krompirjeva jedila! Štedite tudi s kurili, katerih dobava je sedaj otežkočena!

Kmetovalci!

Bodite varčni pri krmljenju svojih živali, zlasti, kadar jih krmito z živili, ki služijo tudi v človeško brano. Nadomestujte jih, kjer se le da, s takimi živili, ki jih ljudje ne vživajo!

Štajerci!

Pojdite z dobrim vzgledom naprej! Saj stoje Vaši sinovi v prvih vrstah, kadar je treba sovražnike odvrniti in jih poslati s krvavimi glavami domov!

Pokažite, da ste vredni teh boriteljev, pokažite, da tudi Vi lahko prinašate žrtve, ki so tako neznatne v primeri z onimi, ki jih morajo prinašati Vaši sinovi na bojišču!

Gradec, dne 11. januarja 1915.

C. kr. štajersko namestništvo

C. kr. namestnik:
Clary m. p.

Krompirjev kruh.

Naše dežele v mirnih časih ne žive samo od hrane, katero se pridelava doma; vsako leto pripeljejo trgovci žito in druga živila od drugje, kolikor je treba. Veliko tujega žita se pri nas ob dobrih letinah ne proda, nekaj ga pa mora biti leto za letom. Vozijo ga k nam povečini iz Ruskega po suhem, iz Amerike pa čez morje, kako tudi druga živila iz južnih krajev, zlasti riž in dišavine. Rusi nam ne puste svojega žita prodajati, ker se z njimi vojskujemo, čez morje pa ne puste k nam živil Angleži, ki so še vedno gospodarji morja. Druge de-

tudi v preprečenju nezaželjene debelosti. Zaradi svojega milega vplivanja in prijetnega okusa odlikujejo jih tudi ženske in otroci. 6 škatljic „Elza-kroglic“ pošlje franko za le 4 krone 40 vin., lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241, (Hrvatsko).

žele, s katerimi nismo v vojski, tudi v mirnih časih nimajo žita na prodaj, ker ga pridelajo le zase ali pa še ne.

Letos bomo morali izhajati z žitom, ki smo ga pridelali pri nas doma. Ker ga pa, kakor navadno, ni dovolj za naše potrebe, zato se je bati, da zmanjka moke zlasti za kruh, če ne začnemo o pravem času varčevati z njo. Rabimo toraj deloma namesto pšenične in ržene moke druga pripravna živila pri izdelovanju kruha, to je ječmenovo moko in pa krompir.

To bo tembolj potrebno, ker večina naših kmečbih družin nima dovolj žita za celo leto. Druga leta so moko dokupovale, letos pa bo to vsled visokih cen nemogoče. Krompirja pa imajo navadno dovolj, dostikrat še več nego ga potrebujejo, tako da ga krmijo tudi živalim, zlasti prešičem.

Da ne nastopi pomanjkanje, je pa treba začeti z varčevanjem takoj. Trgovsko ministerstvo je že zaukazalo, da morajo od 1. decembra naprej vsi, ki izdelujejo kruh za prodaj, uporabljati 70% pšenične ali ržene moke, 30% pa mora biti koruzne ali ječmenove ali pa krompirja. Kruha iz same pšenične ali ržene moke pa ne smejo izdelovati.

Tudi naše kmečke gospodinje store najbolje, če začno s peko krompirjevega kruha takoj. Po nekaterih naših krajih je že od nekdanj vpeljan, drugje se mu bodo morale gospodinje šele privaditi. Da ne bi po prvem ponesrečenem poskusu obupale ter prišle morebiti celo do prepričanja, da ni mogoče napraviti dobrega kruha te vrste, hočemo opisati, kako se najbolje napravi, da bo redilen kot navaden kruh in prav tako, ali pa še bolj okusen.

Krompir za kruh se more uporabljati posušen in zmlet, dalje v obliki krompirjevega škroba ali pa kuhan in zdrobljen. Zmlet krompir in krompirjev škrob se zmešata med moko, na to pa se peče kot navadno. Ker pri nas navadno nimamo niti prvega niti drugega na razpolago, zato bodo morale naše gospodinje krompir za peko kuhati in drobiti. Kuha se krompir kot po navadi olupljen ali pa v oblicah, na vsak način pa mora biti pred uporabo primerno osušen in zdrobljen. Drobi se najbolje v loncu in pretisne skozi snažno in gosto sito, ker ostanejo sicer v kruhu kosci krompirja, ki neugodno vplivajo na mesenje, vzhajanje, peko in okus.

Za peko se da moka raznih žit mešati s krompirjem v najrazličnejših množinah. Koliko sme biti ene ali druge, to pove vsaki gospodinji že čut sam in pa zaloge. Zato ni mogoče podati navodila, ki bi veljale za vse slučaje. Najbolje bo navesti par zgledov, zraven pa podati splošna pravila, drugo pa prepustiti gospodinjam, ki so peki vajene in katerim bosta čut in izkušnja povedale, kako je ravnati v posameznih slučaji.

Primer: Iz pšenične moke in krompirja se da napraviti dober in okusen kruh približno na sledeči način:

Olupi in skuhaj 2 kg krompirja, dobro ga zdrobi, najprej v loncu, potem pa pretisni skozi sito. Doj toliko vode, da bo vse tekoče kot kak m. čnik in zdrobi v loncu 3 kg kvasa. Kvas naj vžide, nato pa zamesi testo z 8 kg moke in okoli 15 dg soli s 6—7 litri vode. Vodo prilivaj pri mešanju polagoma po potrebi, to je temveč, čim bolj je moka suha. Testo zgneti v trdo ter ga pusti vzhajati pri 30—35° C kako pol uru. Nato ga vgneti drugič in pridaj moko po potrebi. Ko je zopet vzhajalo pol ure, napravi hlebce, daj jih v peč in pazi, da se ne prismoje, kar se pri krompirjevem kruhu rado pripeti. Da to preprečiš, vzemi hlebce, ko so napol pečeni iz peči ter jih obriši s snažno, vlažno cunjno. Hlebce, ki so bili dosedaj spredaj v peči, vsadi sedaj v zadnji konec peči, one, ki so bili zadaj, pa v sprednji konec. Ko jih vzameš iz peči, jih pa še tople nalahno odrigni s koscem špeha; to napravi skorjo mehko, kruh pa za dalj časa svež.

Na približno enak način je treba delati s krompirjevim kruhom tudi v drugih slučaji, ko je moka ržena ali pa mešana iz več vrst. Vedno pa je treba imeti pred očmi, da ima krompir že sam v sebi precej vlage in da je zato treba uporabljati manj vode ali z drugimi besedam kruh v trdo gneti, pozajeje pa, ko postane morebiti testo zopet vlažno, primešati moko; kruh in kvas in je treba pustiti vzhajati pri primerni toplini, to je pri 30—35° C in v peč primerno z njim ravnati, ker se rajši prismoje nego kruh iz same žitne moke. Glavna stvar pri peki krompirjevega kruha je spretnost in preudarnost gospodinje. Kruh se da napraviti dober, čeprav ima krompir v sebi; peka krompirjevega kruha je pa bolj kočljiva nego navadnega kruha. Zato je treba zanjo večjega razumevanja, zlasti v začeku. Kjer tega ni, tam je bolje peči kruh iz moke posebej, krompir pa užvati kot dosedaj.

Navadno ima krompirjev kruh nek poseben okus, kateri ni neprijeten; zapazimo ga le v pričetku, ker mu nismo vajeni. Redilnost krompirjevega kruha je v gotovih slučaji tudi za spoznanje manjša nego redilnost kruha iz žitne moke, to pa zato, ker ima v sebi pač več škrobovine, pa manj beljakovin nego kruh iz samega žita. Drugače je, če se doda kruhu n. pr. posnetega mleka, kar je mogoče povsod, kjer se izdeluje surovo maslo. Kar pa je mogoče le nekaj moke v kruhu nadomestiti s krompirjem, zato se ni bati, da bi bilo v krompirjevem kruhu kdaj le premalo beljakovin. Če na primer za kruh vzamemo polovico teže ržene moke, drugo polovico pa krompirja, potem znaša v popolnoma posušenem kruhu snov 1/5 teže, ržena pa 4/5 in namesto 7 1/2% beljakovin, ki so v poprečnem rženem kruhu, je v taki mešanici 7 1/10% beljakovin. To so dognale mno-

gošteviline preizkušnje. Pri tem pa more biti mešan kruh tečnejši nego čist ržen, ker je v njem več prebavljivih snovi. Sicer pa v žitu množina beljakovin ni vedno enaka, ampak se močno menja; zato more primes krompirja celo ugodno vplivati na redilnost kruha.

Redilnost žitne moke je odvisna namreč od beljakovin, množina beljakovin v žitnem zrnju pa od najrazličnejših vplivov, zlasti pa od sorte, od gnojenja, vremena in ne v poslednji vrsti od mletja. Razen tega pa tudi vsak želodec redilnih snovi v žitu ne izkorišča enako, ter edeninsti želodec ne zmiraj enakomerno. Zato smemo reči: Redilnost krompirjevega kruha v splošnem ni manjša, nego redilnost kruha iz same žitne moke in se vedno da povečati s primernimi dodatki, kakor n. pr. posneto mleko.

Zato govori tudi vpeljava krompirjevega kruha v Nemčiji. Glede žitnih zalog se Nemčija nahaja na enakem stališču kot Avstrija; obe sta navezani na uvoz žita od zunaj. Obe morate gledati na to, da bo zado-stovala zaloga žita do nove žetve in obe morate nadomeščati ono množino žita, katero sicer uvažate, z drugimi hranili. In iz Nemčije poročajo, da kruha napravljenega iz 4/5 moke in 1/5 krompirja ni mogoče razločevati od kruha iz same žitne moke. Tam uporabljajo za kruh mlet krompir. Izdelovanje krompirjevega kruha pospešujejo tam zadržane pekarnice in gosposke. Tam je vojni minister ukazal, naj pečejo vjetnikom kruh, kateremu primešajo za 1/5 teže posušenega zmletega krompirja, in uspeh je bil nepričakovano ugoden.

Ker imamo v Avstriji krompirja dovolj, moke pa tudi za potrebo, če bomo primerno varčevali z njo, zato ni misliti, da bi zamoglo nastopiti pomanjkanje kruha. Vpeljava krompirjevega kruha nima niti namena lakoto preprečiti. Oblast vodi pri tem le misel, delati na to, da bomo imeli tik do prihodnje žetve dovolj kruha, katerega bi težko pogrešali. In to se da prav zanesljivo brez škode za posameznika doseči, če uporabljamo namesto same moke za kruh tudi krompir.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Razno.

Nevarna doba v otrokovem razvoju obsega prva leta, ko potrebuje nežen organizem za svoje uspevanje prevdarne pomoči v prikladni hrani in v tem kočljivem času porabljajo vse matere Nestléjevo moko za otroke, ker je okusna, zelo redilna in lahko prebavna. — Poskušnje pošilja popolnoma zastoj: Henri Nestlé, Danaj, I., Biberstrasse 2 S. 279

Oslepelih vojakov Piše se: Imeti mora močno srce, kdor jih obišče. Voditelj znane klinike m. je bil prosil, naj napravim poizkus, da doženem, kateri izmed njegovih štirinajstih brezupno oslepelih varovancev ima glasbeno nadarjenost in nagajenje. Dotični bi dobil iz zaklada za oslepele vojake brezplačno glasbilo in temeljit pouk. — To zame ni bila vesela naloga. Pridržali so ob rokah usmiljenih sester, močni, veliki možje, a slabotni in revni, glave sklonjene naprej v napekem posluhu, na bledeh obrazih globoka otožnost. Drug za drugim so stopili naprej, ljubi, boječi, krotki fantje v svojih progastih platnenih haljah, s tipajočimi rokami; vsled železne navade so tudi sedaj stali strumno vzravnan, kadar so slišali imenovati svoje ime. Potrpežljivo so odgovarjali na vsa vprašanja in peli za mano, polni pričakovanja kakor otroci pri sprejemu v šolo. Le dva še nista imela moči, da bi se odločila za novo življenje. Vsi drugi pa, ki so se že udali v svojo usodo ali pa so vsaj tako mislili, so se veselili darila, ki sem jim ga mogel na podlagi izkušnje obljubiti, kajti vsi brez izjeme so glasbeno nadarjeni, nekateri celo prav izredno. In bilo je presenetljivo in obenem osrečujoče videti, tako se je na otožnih obrazih po-

rajalo upanje in volja, da si za svoje temno tiho življenje osvoje lepoto. Ko sem jim pripovedoval, kako je nastala naša ustanova za oslepele vojake, kako jo vsak dan množa darovi tudi najrevnejših od vseh strani domovina, kako zbirajo zanjo prispevke celo tovariši zunaj v strelskih jarkih, kako doprinašajo zanjo svoje vinarje tudi vdove in matere njihovih padlih bratov, vse zato, da bi oslepelim vojakom olajšali njihovo bodoče življenje, — tedaj je spreletelo njihove tihe obraze ganljivo veselje. Vsi, vsi, ki so si za svoje glasbilo izvolili gosli, klarinet, glasovir ali citre, vsi se hočejo truditi, da se izkažejo „vredne“ tolike ljubezni — skromni trpini, ki jim nikdar ne moremo vrniti, kar so izgubili.

Kaj naj vojaški vpoklicanci vzemo seboj.

Vsakemu črnovojniku je v njegovem lastnem interesu svetovati, da prinese s seboj v vojaško službo, če je le mogoče, te-le predmete: par močnih čevljev (oziroma škornjev ali opank), gorko volneno perilo in spodnjo obleko (n. pr. volnen telovnik z rokavi, volneno jopico, kožuh, debelo zimsko suknjo), potem volnene nogavice (volnene vnuče — krpe), snežno kučmo, zapestnice, gorke (volnene) rokavice, gorko volneno odejo (koc) in nahrbtnik, na vsak način pa jedilno orodje (žlico, vilice) in jedilno posodo (vrč ali skledico). Ako bodo ti predmeti za vojaško službo porabni, bo vojaška oblast dotičniku v denarju povrnila njihovo vrednost. Tudi je priporočati, da vsak črnovojniki prinese s seboj za tri dni živil. — Črnovojniki imajo, ko odrinejo k vojakom, pravico do proste vožnje po železnicah; v to svrhu naj pred odhodom predlože svojo črnovojniško legitimacijo pri osebni blagajni na odhodni postaji, kjer pritisnejo nanjo štampljo.

Nedeljsko zborovanje. Preteklo nedeljo dopoldne vršilo se je v prostorih gostilne „pri solncu“ v Ptujju naznanjeno zborovanje c. k. strelcev, znanih pod imenom „Jungschützen.“ Zborovanja so se udeležili m. dr. gospod župan in deželni poslanec Jos. Ortnig, gospod uradni vodja c. k. okrajnega glavarstva dr. plem. Netolizka, nadalje kot zapovedništvo brambe gg. direktor Hans Kasper, vodja mestnega urada Leopold Girtler, nadgeometer Vodusek in direktor Kersche. Obisk zborovanja ni bil posebno mnogobrojen, kar je sicer pri današnjih razmerah umljivo. Vendar pa je prišlo precejšno število mladeničev. Zlasti mnogo jih je prišlo iz Pobreža; z njimi prišel je tudi tamošnji g. občinski predstojnik, ki se je sploh prav pridno za to patrijotično zadevo zavzemal. V nemškem jeziku je raztolmačil pomen in nalogo nove patrijotične organizacije c. k. strelcev zapovednik g. direktor Hans Kasper. Potem je v slovenskem jeziku „Štajerček“ urednik g. Karl Linhart v daljšem govoru isto poročal. Oba govornika sta žela mnogo odobravanja. G. direktor Kasper se je v imenu brambe uredniku g. Linhartu tople zahvalil. Uspeh zborovanja je bil jako lep, kajti razmeroma prav lepo število kmetskih fantov se je vpisalo med mlade strelce. Upajmo, da bodejo tudi še drugi prišli in pomagali v prid naši od toliko sovražnikov ogroženi domovini!

Pozivni razglas. Kakor smo že poročali, so pozvani na črnovojno službovanje z orožjem, ako bodo na prebiranju spoznani, da so sposobni zato, v letih 1891, 1895 in 1896 rojeni črnovojni zavezanci in pa tisti v letih 1878, 1879, 1880 in 1881 rojeni črnovojni zavezanci, ki so, ne da bi bili prej v avstrijsko-ogrski monarhiji zavezani vojni dolžnosti, dosegli avstrijsko ali ogrsko državljanstvo še le po 31. decembru tistega leta, v katerem so dovršili 33. leto starosti. **Prebiranja se bodo vršila od 10. februarja do 3. aprila 1915.** Kraj, dan in ura se razglasi s posebno objavo. Vsi zgoraj omenjeni črnovojni zavezanci, potem tisti črnovojni zavezanci, ki bivajo izven svoje domovinske občine, se morajo na vsak način in sicer v času do

Stole (Zimmersessel)

po 3—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi

SLAWITSCH & HELLER

trgovina v Ptujju.

konca februarja leta 1915 na občinskem uradu (magistratu) občine svojega bivališča zglasiti. Nadaljne podrobnosti so razvidne iz lepakov.

O vpoklicanju, oziroma glede na oklic k prebiranju se potom c. kr. korespondenčnega urada razglasa: Med najvažnejšimi predpogoji uspešnega vojskovanja spadajo tiste odredbe, ki se ukrenejo, da se izpolnijo samoposebi umljive nastale vrzeli v armadi pravočasno in nepretrgoma. Naloga vojaške uprave mora biti, da brez odlašanja pripravi za bodoči čas potrebna nadomestila armadi. Upoštevati se mora, da se morajo vojaki, predno odrinejo na bojišče, kolikor mogoče temeljito izuriti, predno se pa pritegnejo k izurjenju, se mora dopustiti zadostna doba, v kateri se izvrši prebiranje in vpoklicanje. Kakor znano, so bili za črnovojniško službo sposobni črnovojniški dolžnosti podvrženi črnovojniki rojstnih letnikov 1878 do 1886 vpoklicani 1. in 15. februarja. Izvršujoč zvesto označeno dolžnost mora zdaj vojna uprava pozvati k prebiranju še nekatere nadaljnje letnike črnovojnikov, s katerimi more razpolagati.

Pritožbe svojcev mobilizirancev. C. kr. kor. urad objavlja 25. t. m.: Zadnje čase so se ponovno pripetili slučajji, da so svojci mobilizirancev vložili ugovore in pritožbe, ker se jim je odklonil ali prenizko odmeril državni prispevek za vzdrževanje naravnost pri centralnih mestih (ministrstvu). Ker po določenih postavah glede na prispevek za vzdrževanje svojcev mobilizirancev odločajo vzdrževalne komisije končno veljavno, je moglo za izvedbo te postave poklicano ministrstvo deželne brambe o takih vlogah strank odrediti ukrepe le s stališča nadzorovalne pravice in še to le v najredkejših slučajjih, pretežno večino takih vlog strank je pa moglo le napotiti v uredovanje pristojnim vzdrževalnim komisijam. Tem komisijam je bilo že ob začetku vojske naročeno, naj ob pritožbah in ugovorih strank same preiščejo svoje odloke. Priporoča se, da se izogne zavlačevanju, naj se take prošnje ne vlagajo pri centralnih mestih, marveč vedno naravnost pri pristojni vzdrževalni komisiji.

Od vojne sodnije. Pri deželnobrambeni divizijski sodnji v Gradcu bil je infanterist črne vojne Fr. Mühlhauser, ker se je uprl svojemu zapovedniku, obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Iz Kozjanskega okraja se nam piše: Cenjeni naš, dragi nam list „Štajerca!“ Vsak čitatelj „Štajerca“ priznava, da si najpravičnejši med vsemi slov. listi; tako upa tudi pisec teh vrst, da boš vzela na znanje in natiskal, kar ti poročam, kar je nekaj nečuvnega, ali žali Bog resnica. Vsak pošten človek odobrava milosrčnost naše Avstrijske države, ki tako po očetovsko skrbi za svoje, od katerih očetje oziroma sinovi, bratje in možje so poklicani na vojsko. Ali pribiti moramo, da ta podpora je pri nekaterih več ko za pol previsoka. Toliko razkošnosti in gizdavosti, kakor tudi nezmernosti pri jedi in pijaci še nismo opazili kakor sedaj pri nekaterih, kar se jim deli podpora. Kakor se je poprej govorilo, bi se smela ta podpora porabljeti za najpotrebnejši živež. Sedaj pa, če pride človek k dotičnikom, pa najdeš skoro vse posod steklenice žganja, ruma, špirta in vse mogoče, kave preobilo in pije se čaj po trikrat na dan. Pa to še ni dosti; ko pride nedelja, hajdi v krčmo, da se tam denar troši in zapravlja in potem po cesti domov grede, se obnašajo tako, da se treznemu človeku gabi. In če se k takim ljudem pride ali če bi mu kdo svetoval, naj daruje za „Rdeči križ“, se kratkomalo odreže, da mu tega ni treba. Izpolniti bi bilo torej nujno treba željo mnogih davkoplačevalcev, da bi se ta podpora omejila pri zapravljenih na primerno mero. Naj bi se rajši denar obrnil za uboge vojake, kar ga nekateri dobavljajo odveč. Kajti vsak mi bo potrdil, da s podporo, katera znaša 46 ali celo 90 kron, se živi na kmetih lahko po baronsko. Upam, da bode sl. c. kr. okrajno glavarstvo to vpoštevalo, in se bode bolj natančno informiralo, kje je sila. In zato bi bila nujno potrebna kaka od občinskih odbornikov izvoljena komisija, ki bi stvar zmernejše presodila, ker c. kr. orožniki so v mnogih krajih preusmiljeni. To je namreč želja davkoplačevalcev, ki bodo že itak preobloženi z davkom vsled te strašne vojske!

Nadzorništvo „Križevskega opekarnega društva z. o. z.“ pod obtožbo. „Grazer Tagblatt“

piše: Nekaki panama v bližini Ljutomera popisuje obtožbo. Pred okrožno sodnijo stojijo Anton Slavič, Vido Magdič, Jakob Domanko, Franc Markovič in Alojz Slana, posestniki v ljutomerski okolici, prva dva kot voditelja podjetja, ostali pa kot člani nadzorništva. Obtoženi so zaradi predložitve napačnih bilanc in tedaj prestopka po § 125 postave o družbah z. o. z. Kot vodja opekarne deloval je od 23. decembra 1908 Anton Slavič, od 6. novembra 1912 pa tudi Vid Magdič in Jos. Vogler. V nadzorništvu nahajal se je razven zgoraj omenjenih še Johan Peulek. Vogler in Peulek sta dne 25. decembra 1913 pri mari-borskem državnem pravdništvu naznanila najhujše obtožbe zoper nadzorništvo. Rekla sta, da so bili člani z napačnimi bilancami prevarjeni. Oblastvena preiskava je ta sum potrdila; že leta 1911 so takratni člani predstojništva Anton Slavič, Marko Slavič in Alojz Jureš od dra. Karla Grossmanna sestavljeno napačno bilanco podpisali in družbenikom razdelili. Za l. 1912 se je bilanco s podpisi današnjih obtožencev obenem zboru predložilo. Jos. Vogler je dvomil o pravilnosti bilance in je ni podpisal. Poznejše poizvedbe so dognale, da je bila tudi ta bilanca kakor prejšnje napačna. O delovanju te opekarne bomo še poročali. Sodba je bila sledeča: Prva dva obtoženca bila sta obsojena vsak na 100 kron, nadaljna dva vsak na 70 kron globe, peti pa je bil oproščen. Akte proti dru. Grossmannu se je izročilo odvetniški zbornici, ostale pa namestništvu, da se opekarno oventuelno razpusti.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Nemško poročilo od četrtka.

K. B. Berlin, 27. januarja (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zahodno bojišče. Pri Nieuportu in Ypernu vršili so se artiljerijski boji.

Pri Guinchy, južno-zahodno La Bassée, poskusil je sovražnik dne 25. t. m. mu odtrgane postojanke zopet nazaj pridobiti. Njegov poskus je bil brezuspešen; napad se je izjalovil v našem ognju.

Že včeraj poročani boji na visočinah Craonne imeli so polni uspeh. Francozi bili so pognani iz svojih visočinskih postojank zahodno od La Creute in vzhodno Hurtebise ter se jih je potisnilo na južno stran. Več postojank na širokosti 1.400 metrov so Saksi z naskokom vzeli. Vjeli so 865 neranjenih Francozov, zaplenili 8 strojnih pušk, en pijonirski depot ter mnogo drugega materiala.

Južno-vzhodno St. Mihiela zavzeli so naši vojaki neko francosko postojanko. Protinapadi Francozov bili so brezuspešni.

V Vogezah je mnogo snega, ki ovira naše napredovanje.

Vzhodno bojišče. Ruski napad severno-vzhodno Gumbinnena ni nič napredoval. Izgube sovražnika so bile deloma težke.

Na Poljskem nobene izpremembe.

Najvišje armadno vodstvo.

* * *

Glavni blagajnik francoske armade zaprt.

K. B. Pariz, 27. januarja. List „Gazette de la Croix“ poroča, da so aretirale vojaške oblasti generalnega blagajnika francoske armade Declauxa in njegovo ljubico. (Torej smrdi v francoski armadni upravi! Op. ur.)

* * *

Vstaja Burov zoper Angleže.

Iz Rotterdam se poroča: Tu-sem so dospela pisma iz Kapstadta, iz katerih je razvidno, da se burska vstaja zoper Angleže vedno bolj razširja in da burski uporniki še niso izgubili svojega poguma. Gibanje se vsled počasnega značaja Burov sicer le polagoma razširja. Mesto Pretoria je od zunanjskega prometa popolnoma odtrgano.

Listnica uredništva in upravnništva.

Naročnike se prosi, da naj spremembe svojih naslovov takoj upravi „Štajerca“ naznanijo, kajti le tako se zamore preprečiti neprijetne reklamacije.

List se le tedaj pošilja, ako naročnik svojo naročnino že v naprej plača. Tako je pri vseh listih in mora biti tudi pri nas.

* * *

Francesko Gorčenko v Ameriki, nazadnje v Venado Vuerto, F. C. C. A. Domingo Mangerani, južna Amerika stanujoč, se prosi, da naj svoj sedanji naslov upravi „Štajerca“ naznani.

Vsakemu brvecu pošlje zastoj ali nefrankirano po naročilu Lysoforma-tvornic dva ali tri elegantne pozlačene desinfekcijske aparate in primerne tablice; samo poštnino zavoja 70 vin. je treba od sprejemnika plačati. Kemik C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschg. 4.

OFER

(Inwohner)

se išče. Vprašanja na g. Hans Strasschill Breg. pri Ptuj. 48

Krepki

učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, se takoj sprejme v trgovini za mešano blago

Josef Winkler,

Slov. Gradec. 47

1 učenec

in

1 pomočnik

se sprejmeta pri Franz Westermayer, podkovski in vozni kovač v Celju. 43

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pis-mih), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental štev. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko. 59

Sodarji

k sodom za pivo proti akordni plači se sprejmejo pri Raimund Pichler, sodarstvo v Mariboru. 61

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove Josef Wesiak, Puntigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

FIŽOL

vsake vrste kupuje po najboljši ceni Julius Hochsinger, Graz, Laimburggasse 9. Prosim vzorec 44

Kište za jajca

kakor tudi vse druge kište izdeluje najceneje parna žaga Adalbert Ružička, Ptuj. 51

Za mlin in pekarijo

sprejme se po enega pridnega in krepkega učenca takoj proti celi oskrbi in mesečni plači. Predstavo se želi. Joh. Böhm, umetni mlin in pekarija v Framu (Frauheim). 60

Viničar

ki je priden in zanesljiv ter se razume na ameriškansko trsje, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Kje? pove uprava tega lista. 57

Prodajam izvrsten

56

mlin

3 pare kamnov, veliko poslopje z enonadstropjem in 15 johov zemljišča, se prodaja; svota je 9000 kron (devet tisoč kron), pri cesti. Naslov na upravo tega lista.

Razredna loterija

Prihodnjo

žrebanje (3. razreda) že dne 16. in 18. februarja.

Glavni dobiček 90.000 kron.

Najmanjši dobiček 160 kron.

Glavni dobiček sledečih razredov:

dva po 100.000 kron,

eden „ 200.000 „

„ „ 300.000 „

in ena premija „ 700.000 „

(Srečkalo se bode še 45% vseh srečk)

Cene srečk:

1/8 srečke	1/4 srečke	1/2 srečke	1/1 srečka
K 15.—	K 30.—	K 60.—	K 120.—

Za sledeče razrede plačati je samo:

1/8 srečke	1/4 srečke	1/2 srečke	1/1 srečka
K 5.—	K 10.—	K 20.—	K 40.—

Načrti igre stojijo zastonj na razpolago.

Liste žrebanja se bodejo po vsakem žrebanju razposlale.

Naročila

najdostavneje s poštno nakaznico pri

Geschäftsstelle der k. k. Klassenlotterie

Josef Kugel & Co.

Wien IV.

Mariahilferstrasse Nr. 105.

Delavci se iščejo.

Imprägnierungsanstalt in Kötsch (Hoče pri Mariboru) išče delavce na akord za naloženje šviterjev v vagone. Vsakdanji zaslužek K 4 50 do K 5.—. Prosto stanovanje s priložnostjo lastne kuhe.

Ženitna ponudba

Iščem dekle ali vdovo, katera bi imela obrt ali posestvo, na bolj lepem kraju. Star sem 25 let in imam 4000 kron; vojaščine prost. Naslov pri upravi tega lista.

Kava (Perlkaffee)

iz malega Soja-zrnja, nadomestilo za zrnato kavo, 5 kg obrisačna vrečica K 5 50 proti povzetju „Santosa“ Kralj. Vinogradi 1573. Sprejmejo se zastopniki proti visoki proviziji. 45

Beseda v pojasnilo!

Od raznih slabo podučenih oseb se m. dr. Ogrsko-francosko zavarovalno akcijsko družbo

„Franco-Hongroise“

zaradi v njeni firmi se nabavajoče besede „francoska“ kot inozemski zavod označuje in se na ta način povzročuje pomisleke pri zavarovavcih tega zavoda.

Da se širni krog zavarovancev, ki se ga je ta spoštovani zavod tekom svojega 32-letnega obstoja v vseh delih monarhije in zlasti v planinskih deželah pridobil, z napačnimi govoricami pred škodo obvari, bode sledeče pribito:

- 1) da se nabaja sedež tega zavoda v Budimpešti, torej v domovini;
- 2) da se nabaja ves temeljni kapital izključno v rokah avstro-ogrskih državljanov;
- 3) da je družba vse svoje kapitalije izključno v domači vrednosti naložila;
- 4) da se je strogo patrijotično mišljenje vodstva zavoda tudi v tem pokazalo, da je vpisalo K 2.000.000 vojnega posojila na lastni račun in K 100.000 za penzijski sklad uradnikov. Istotaki duh navdušuje tudi uradnike te družbe, kajti tudi oni se okoli K 100.000 vojnega posojila subskribirali;
- 5) da se delavni krog zavoda samo na dežele v avstro-ogrski monarhiji z Bosno in Hercegovino razteguje;
- 6) da ta zavod ne stoji v nikakoršni kupčijski zvezi z Francosko ali z ostalim sovražnim inozemstvom.

Za planinske dežele Štajersko, Koroško in Kranjsko nabaja se zastop pod trgovsko-sodnijsko protokolirano firmo

General Agentenschaft der Ungarisch-Französischen Versicherungs-Akt.-Ges. 58

Franco-Hongroise, Graz,
Kaiserfeldgasse Nr. 21.

Pred rabo

Po rabi

Tako čudežno spremembo napravi

Kola-Dultz

najboljša hrana za možgane in živce v naturi.

Razpoloženje, mišljenje, nastopanje, sploh vsako gibanje trupla so odvisni od možgan. Utrujenost, žalostnost, uohanost, slabost živcev in splošna slabost trupla so znaki primanjkuje življenske moči. Ako se hočete vedno zdrave čutiti, z jasno glavo in krepkim spominom, ako hočete delo in štrpaco kakor zabavo občutiti, potem vzemite Kola tablete (Kola-Dultz). To je naravna hrana za živce in možgane, ki obenem kri izmlajša in izboljša in s tem moči daruje vsakemu organu trupla Kola tablete (Kola-Dultz)

prinaša življensko veselje in moči za delo

ter čut mladosti s svojo pogumnostjo, ki zajamči uspeh in srečo. Jemljite Kola-tablete (Kola-Dultz) nekaj časa vsak dan, okrepele bodejo Vaše živce, vsaka slabost bode izginila in pod njegovim vplivom postali bode z močjo napojeni. Kola priporočajo zdravniške autoritete celega sveta in se rabi v bolnicah ter živčnih sanatorijih.

Zahtevajte KOLA-TABLETE (Kola-Dultz) zastonj.

Zdaj Vam nudim priliko, okrepeti Vaše živce, pišite mi dopisnico z Vašim natančnim naslovom in jaz Vam pošljem takoj gratis in franko eno množino Kola-tablet (Kola-Dultz), dovolj veliko, da Vam dobro dene in da Vas spravi v položaj, vpoštevati njegovo čudežno moč. Ako Vam dopade, zamorete več naročiti. Pišite pa takoj, predno pozabite.

Razpoš. APOTEKA sv. DUHA, Budapest VI., odd. 420.

Židano štikana bluza samo K 1 95.

Čudež industrije za štikanje.

Veletini modni štof z bogato židano štikarijo.

Kompletno za eno bluza samo K 1 95.

Krasno lepo! Zadnja novost!

Par sto tucatov teh krasno lepih, bogato z židano štikarijo štofastih bluz v nežnih lepih barvah, kakor belo, creme, rosa, svitloplavo, srednje-plavo, modno-lila, rdeče, zeleno, drap, temno-plavo, fraise, rujavo, črno, sploh v vsaki eksistujoči barvi, prevzeli smo od neke razpuščene švicarske štikarijske tvornice in zamoremo te krasne bluze po en-gros-prodaji velikih množin za to smešno ceno razprodati. — Te bluze so trikratno sveto vredne. — Pri najmanjšem nakupu 3 kosov tudi v različnih barvah po želji per kos K 1 95. Pri nakupu 6 kosov stareje vsi skupaj le K 11.— in se poleg tega fini jabot iz čipk ali pa fini „Spitzenkragen“ zastonj priloži. Edina razprodaja po povzetju.

M. Swoboda, Dunaj, III | 2, Hiebgasse 13—114.

Mojim cenjenim mlinskim odjemalcem!

Ako imate pšenico na prodaj, plačam jaz za dobro pšenico K 41 50.

Tudi imam vse vrste moke za izmenjavo vedno v zalogi in Vam bodem vsem najbolje postregel. Udani

Karl Rengo,
„Aumühle“ (preje Schwabov mlin) Ptuj.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih rabnih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastoj in franko. 39

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 730 (Češko).

Prave nikel-žepne ure K 4-20, 5.—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-20, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9.—.

Razpošiljatev po povzetju izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10.— franko po povzetju. 1/2 klg. veleprima najfinejši čaj K 2.— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

102

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klavnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Gostilna in grajzlerija

se da v najem za 3 leta v večjem prometu in blizu tovarne in mesta, stara, dobro idoča gostilna z vsem pravicam vino- in žganjetočja. Več se izve pri Ani Boh v Gornji Bistrici p. Slovenska Bistrica. 53

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1 20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčškem. 49

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K.—70

(Postavno varovana.) **Vojna ura 1914.**

Z dvojnimi relikvi: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Z združenimi močmi ali pa Viribus unitis 1914 ali pa z oficijelnim zveznim križcem c. k. vojnega ministertva: jeklo ali nikel 5 K, z usnatim napestnikom K 6.—, z radium-pripravo K 10.—, z žepno budilnico K 15.—, cena niklasta ura K 3.—. 3 leta garancije. Vojna verižica K 1.—, vojna budilnica K 5.—. Pošlje po povzetju prva zaloga vojnih ur 30

Max Böhnelt, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.
Originalni fabrični cenik zastoj. V nedeljo odprto.

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejemama do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to kugo skozi higijenični način življenja sigurno varovati.

Držimo svoj želodec v redu in pazimo na največjo snažnost. Umivajmo večkrat na dan obraz in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo nekaj **Lysoform**-desinfekcijskega sredstva. Glasom poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu tajnega svetnika prof. Loeffler uniči 2% na **Lysoform**eva tekočina tekem ene minute baciljne kulture Cholere vibrio.

Lysoform naj bode povsod v zalogi.

Cene originalnih steklenic so K.—80, 1-60, 2-80 in 4-60 v vsaki apoteki in drožeriji.

Na željo pošljemo vsakomur zastoj in franko jako zanimivo brošuro od kralj. svetnika Aladár Kovách, direktorja rešilne družbe, z naslovom: »Kako se varujemo pred kolero«. Večjim tvrdkam pošljemo tudi več izvodov. 40

Dr. Keleti & Murányi
kem. fabrika, Ujpest.

Rržena kava

v okusu in aromi kakor zrnata kava 5 kg vrečica za obrisačo samo K 4 50 franko po povzetju „Santosa“ Kralj. Vinogradi 1573.

Pridni zastopniki se sprejmejo.

Pridni **švajcer**

s skupaj 4 delavskimi močmi se proti dobri plači takoj sprejme pri gosp. Marie Lininger v Marlboru. 50

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice
(„Štajerc“-Schweden.)

Na obroke 4 K

Kdor hoče zlato verižico in srebrno uro po ceni kupiti, naj piše takoj na R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!

Namesto K 12.— samo **K 6.—**

15.000 parov čevljev na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žebaninim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam vsled tega par pod proizvajalno ceno za samo K 6.—. — Se dobijo za gospode in dame in vsaki velikosti.

Poslje po povzetju 42

Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.